

CREACIÓ D'UN ESPAI PÚBLIC DE MEMÒRIA I RECONeixEMENT PER ALS ANIMALS DE COMPANYIA AL PRINCIPAT D'ANDORRA

Projecte elaborat per:

A.R.P.A – Associació Rescatista i Protectora dels Animal

Proposta presentada al:

Govern del Principat d'Andorra

Data:

2026

ARPA

Aquest projecte neix amb la voluntat de crear un espai públic de memòria i reconeixement per als animals de companyia, posant en valor el vincle entre les persones, els animals i els valors de convivència i respecte dins la nostra societat.

1. Introducció

Els animals de companyia formen part de la vida quotidiana de moltes famílies del Principat d'Andorra. En especial els gossos, que sovint són considerats membres de la família i generen vincles afectius profunds amb els seus propietaris.

Quan aquests animals moren, moltes persones experimenten un procés de dol i la necessitat de disposar d'un espai simbòlic on poder recordar-los. Actualment, al Principat d'Andorra no existeix cap espai públic específic destinat a la commemoració d'animals de companyia.

Per aquest motiu es proposa la creació d'un **espai públic de memòria i reconeixement dedicat als animals de companyia**, concebut com un lloc de record, reflexió i homenatge, sense incloure enterraments ni dipòsit de restes animals.

2. Objectius del projecte

Els objectius principals del projecte són:

- oferir a la ciutadania un espai simbòlic per recordar els seus animals de companyia
- reconèixer el valor afectiu i social dels animals dins la comunitat
- crear un entorn tranquil i respectuós integrat en el paisatge natural del país
- proporcionar una alternativa commemorativa sense impacte sanitari ni ambiental associat a enterraments

3. Concepte de l'espai memorial

L'espai es concep com un **jardí de memòria dedicat als animals de companyia del Principat d'Andorra**.

Aquest espai tindria un caràcter simbòlic i commemoratiu, permetent a les famílies disposar d'un lloc físic on recordar els seus animals, independentment de si aquests han estat incinerats, enterrats en altres llocs o no es disposa de les seves restes.

El disseny de l'espai hauria de transmetre serenitat, respecte i connexió amb la natura, valors molt vinculats al territori pirinenc.

4. Ubicació i integració territorial

Es proposa situar l'espai en una zona pública que reuneixi les característiques següents:

- entorn natural tranquil
- fàcil accés per a la població
- integració paisatgística amb l'entorn natural del país
- disponibilitat de terrenys públics o comunals

La superfície necessària podria situar-se aproximadament entre **800 i 1.500 m²**, suficient per crear un espai memorial sense generar un impacte territorial significatiu.

5. Elements del jardí memorial

L'espai memorial podria incloure diversos elements simbòlics:

Mur memorial

Un mur o estructura integrada al paisatge on es puguin col·locar petites plaques commemoratives amb:

- nom de l'animal

- anys de vida
- missatge breu de record

De manera opcional, les plaques podrien incorporar **un codi QR** que permeti accedir, mitjançant dispositius mòbils, a continguts digitals com fotografies o vídeos de l'animal, facilitant així una forma més personal i emotiva de preservar-ne la memòria.

Aquest sistema permet mantenir l'espai ordenat i respectuós amb l'entorn, alhora que incorpora eines tecnològiques per ampliar el record dels animals.

Jardí del record

Un espai verd amb vegetació adaptada al clima de muntanya, que simbolitzi la continuïtat de la vida i la connexió amb la natura.

Es podrien utilitzar espècies vegetals pròpies del Pirineu com:

- pi negre
- bedoll
- ginebre
- arbustos de muntanya

Arbres commemoratius

Es podria habilitar una zona on el record de cada animal pugui associar-se a un arbre o a una placa commemorativa vinculada a un element natural de l'espai.

Aquest plantejament contribueix també a la millora ambiental i paisatgística de la zona.

Espai de reflexió

L'espai podria disposar de:

- bancs de descans
- camins de pedra o grava
- zones tranquil·les de contemplació

Tot mantenint un disseny discret, respectuós i integrat en el paisatge.

Restauració ambiental i reforestació

El desenvolupament de l'espai memorial podria incorporar actuacions de **reforestació i regeneració del paisatge**, especialment en zones que hagin estat afectades per incendis, obres d'infraestructura o processos de degradació ambiental.

Aquestes actuacions podrien dur-se a terme mitjançant diferents tècniques de restauració forestal, com ara:

- plantació d'arbres autòctons adaptats al clima del Pirineu
- plantació de plançons o plantells forestals
- sembra de llavors d'espècies autòctones
- introducció d'espècies arbustives pròpies de l'ecosistema de muntanya
- tècniques de restauració ecològica orientades a afavorir la regeneració natural del bosc

Aquest projecte pot contribuir també als objectius de **recuperació ambiental, millora paisatgística i reforç dels espais naturals**, integrant-se en actuacions de restauració ecològica o reforestació del territori.

La seva implementació podria desenvolupar-se en coordinació amb iniciatives de **gestió forestal, regeneració d'espais naturals o projectes de sostenibilitat ambiental**, reforçant així el compromís del país amb la protecció del medi natural.

6. Gestió de l'espai

L'espai memorial podria ser gestionat pel **Govern d'Andorra en col·laboració amb els comuns**, amb la possible participació d'entitats de protecció animal.

Es podria establir un sistema senzill de registre per a les plaques commemoratives i una **taxa simbòlica per als usuaris de les plaques, destinada al manteniment de l'espai**.

7. Impacte ambiental i sostenibilitat

Com que el projecte **no inclou enterraments ni dipòsit de restes animals**, l'impacte ambiental és mínim.

Els criteris de sostenibilitat inclourien:

- ús de materials naturals
- vegetació autòctona
- manteniment de la biodiversitat local
- integració paisatgística amb l'entorn natural

Aquest plantejament garanteix la compatibilitat amb els criteris de protecció ambiental del Principat.

8. Beneficis socials

La creació d'un espai públic de memòria i reconeixement per als animals de companyia aportaria diversos beneficis socials:

- suport emocional a les persones que han perdut un animal de companyia
- reconeixement del paper dels animals dins la societat
- creació d'un espai públic respectuós i integrat al territori
- promoció dels valors de respecte i sensibilitat cap als animals

9. Consideracions finals

La creació d'un **espai públic de memòria i reconeixement per als animals de companyia al Principat d'Andorra** constitueix una iniciativa socialment sensible, ambientalment sostenible i coherent amb els valors de respecte a la natura i als animals.

Aquest projecte permetria oferir a la ciutadania un lloc de record i homenatge sense generar impactes sanitaris ni ambientals, alhora que reforça la sensibilitat cap al benestar animal dins la societat andorrana.

A.R.P.A – Associació Rescatista i Protectora dels Animals
Principat d'Andorra
2026

Exemples:

Pel benestar animal

PROPOSTA 1

**CREACIÓ D'UN ESPAI MEMORIAL ECOLÒGIC
AMB POSSIBILITAT INHUMACIÓ D'ANIMALS DE COMPANYIA
AL PRINCIPAT D'ANDORRA**

Memòria preliminar per a la seva valoració per part de les autoritats competents

**Projecte elaborat per:
A.R.P.A – Associació Rescatista i Protectora dels Animals**

1. Autoritats competents a les quals s'adreça la proposta

Aquesta memòria preliminar s'elabora amb la finalitat de ser presentada, per a consulta i valoració tècnica, davant dels següents organismes:

- **Departament de Medi Ambient del Govern d'Andorra**
- **Departament d'Ordenament Territorial i Urbanisme**
- **Comú de la parròquia corresponent** (com a possible promotor o col·laborador institucional)
- **Serveis veterinaris i sanitat animal** (si escau)

El projecte es planteja com una iniciativa transversal que combina medi ambient, ordenació del territori, benestar animal i servei a la ciutadania.

2. Dades generals del projecte

Nom provisional del projecte:

Ca l'Amic · Espai memorial ecològic per a mascotes

Entitat impulsora i redactora:

A.R.P.A – Associació Rescatista i Protectora dels Animals

Ubicació prevista:

Terreny rústic o forestal amb baixa densitat urbana, preferentment de titularitat comunal o susceptible de conveni.

Tipologia d'activitat:

Espai memorial natural amb enterraments ecològics controlats per a mascotes de companyia.

3. Objecte de la memòria

Aquesta memòria preliminar té per objecte descriure un projecte d'espai memorial ecològic per a mascotes basat en criteris de sostenibilitat ambiental, integració paisatgística i respecte sanitari.

La proposta s'ofereix com una alternativa ordenada i responsable als models tradicionals de gestió del final de vida de les mascotes, amb la voluntat d'evitar pràctiques informals o no regulades. Alhora, respon a una demanda social creixent derivada del canvi de percepció de la ciutadania envers els animals de companyia, que avui són considerats membres de la unitat familiar. En aquest context, el projecte aporta una solució coherent amb els valors ambientals del Principat d'Andorra i amb la seva evolució com a país sensible al benestar animal i alineat amb una visió de territori respectuós i progressivament *pet friendly*.

4. Justificació del projecte

- Increment progressiu del nombre de mascotes de companyia al país.
- Creixent sensibilitat social envers el benestar animal i el comiat digne.
- Absència d'un marc específic per a la commemoració ecològica de mascotes.
- Necessitat de prevenir enterraments no autoritzats en entorns naturals.
- Alineació amb les polítiques de sostenibilitat, protecció del paisatge i gestió responsable del territori.

El projecte es fonamenta en una visió de servei, no en una explotació intensiva del territori.

5. Descripció general del projecte

5.1 Concepte

Creació d'un espai verd integrat dins l'entorn natural on cada enterrament de mascota es vincula a la plantació d'un arbre o arbust autòcton, que actua com a element commemoratiu viu.

L'espai no té la consideració de cementiri convencional i no incorpora elements arquitectònics permanents ni infraestructures invasores.

5.2 Sistema d'enterrament

- Enterraments individuals.
- Profunditat adequada segons criteris sanitaris.
- Ús exclusiu de materials 100 % biodegradables.
- Prohibició expressa de productes químics de conservació.
- Registre intern i traçabilitat de cada enterrament.

6. Vegetació i gestió forestal

- Ús exclusiu d'espècies autòctones o adaptades.
- Selecció d'arbres o arbustos segons les característiques del sòl.
- Control de distàncies entre plantacions.
- Gestió forestal responsable i compatible amb la conservació del medi.

Restauració ambiental i reforestació

El desenvolupament de l'espai memorial podria incorporar actuacions de **reforestació i regeneració del paisatge**, especialment en zones que hagin estat afectades per incendis, obres d'infraestructura o processos de degradació ambiental.

Aquestes actuacions podrien dur-se a terme mitjançant diferents tècniques de restauració forestal, com ara:

- plantació d'arbres autòctons adaptats al clima del Pirineu
- plantació de plançons o plantells forestals
- sembra de llavors d'espècies autòctones

- introducció d'espècies arbustives pròpies de l'ecosistema de muntanya
- tècniques de restauració ecològica orientades a afavorir la regeneració natural del bosc

Aquest projecte pot contribuir també als objectius de **recuperació ambiental, millora paisatgística i reforç dels espais naturals**, integrant-se en actuacions de restauració ecològica o reforestació del territori.

La seva implementació podria desenvolupar-se en coordinació amb iniciatives de **gestió forestal, regeneració d'espais naturals o projectes de sostenibilitat ambiental**, reforçant així el compromís del país amb la protecció del medi natural.

7. Enfocament ambiental i sanitari

- Impacte ambiental molt baix.
- Protecció del sòl i dels possibles aquífers.
- Distàncies de seguretat respecte a cursos d'aigua i habitatges.
- Absència d'emissions, sorolls o residus contaminants.
- Projecte concebut com a reversible i adaptable.

8. Model híbrid de commemoració

Cada servei pot incloure:

- Arbre o arbust memorial.
- Opcionalment, placa discreta de fusta natural o pedra no polida.
- Registre digital intern.
- Opció de memorial digital amb codi QR, sense impacte físic al terreny.

9. Model de gestió proposat

Es plantegen diferents escenaris de gestió, a determinar per l'autoritat competent:

- Gestió directa comunal.
- Gestió mixta mitjançant conveni o concessió.
- Col·laboració amb entitats especialitzades sota control institucional.

En tots els casos, l'objectiu és garantir el control públic, la transparència i el compliment dels criteris ambientals.

10. Fase pilot (proposta conservadora)

Amb la finalitat de facilitar l'avaluació i aprovació inicial, es proposa una fase pilot amb les següents característiques:

- Superfície reduïda.
- Nombre limitat d'enterraments anuals.
- Exclusió inicial de serveis cerimonials.
- Sense plaques visibles durant la fase inicial.
- Durada estimada: 12–24 mesos.

Indicadors d'avaluació

- Absència d'impacte ambiental negatiu.
- Compliment de les mesures sanitàries.
- Acceptació social.

11. Valor afegit del projecte

- Contribució a la reforestació i millora paisatgística.
- Servei socialment necessari i ètic.
- Alt valor emocional per a la ciutadania.
- Coherència amb els principis ambientals del Principat.
- Prevenció de pràctiques no regulades.

12. Consideracions finals

El projecte **Ca l'Amic** es presenta com una iniciativa prudent, sostenible i socialment alineada amb els valors del Principat d'Andorra.

A.R.P.A posa aquesta memòria a disposició de les autoritats competents amb la voluntat de rebre orientació tècnica, adaptar el projecte als criteris que s'estableixin i, si escau, desenvolupar una prova pilot sota supervisió institucional.

El record no ocupa espai: arrela, creix i forma part del paisatge.

Document elaborat per:

A.R.P.A – Associació Rescatista i Protectora dels Animals

Data: Juliol 2026

ANNEX 5.2 · Sistema d'enterrament (detall tècnic)

A) Profunditat d'enterrament: què es fa habitualment

No hi ha una única xifra universal: depèn de sòl, climatologia, fauna i normativa local. Però sí hi ha **patrons molt repetits**:

1) Guia “estàndard” en molts entorns (referència pràctica)

- **Enterrament al voltant de 0,9 m (3 peus)** o “per sota de profunditat de llaurat” com a criteri per reduir riscos i olors.
- A molts recomanacions divulgatives (UK/US) es repeteix el **mínim 3 peus (~0,9 m)**.

2) Mínims més baixos en alguns països (enterrament domèstic o local)

- En guies europees sobre enterrament en propietat privada apareix sovint el mínim de **50 cm** (amb condicions: lluny d'aigües, sense malalties notificables, etc.).

3) Criteris “més estrictes” quan hi ha risc d'aqüífer

- En fonts suïsses s'indica la necessitat d'estar **com a mínim 2 metres per sobre del nivell freàtic** i cobrir amb una **capa de sòl d'almenys 1,2 m**.

Per un **Espai memorial** (més sensible que un jardí privat), hem pensat en un criteri prudent:

- **Cobertura mínima de sòl sobre el cos: $\geq 1,0$ m** (ideal **1,2 m** en zones amb fauna).
(alineat amb criteris estrictes de cobertura en entorns amb aigua/forestal)
- **Separació vertical respecte al nivell freàtic: mínim 2 m per sobre** del punt d'aigua subterrània (si el terreny ho requereix).
- **Rang operatiu habitual: 0,9 m – 1,2 m** de profunditat total (ajustant a mida de l'animal i al sòl).

Nota: la millor formulació administrativa és parlar de “**capa de cobertura mínima**” (sòl a sobre) i de “**distància a aquífer**”, més que d'una profunditat única, perquè és més tècnic i menys discutible, per lo que mes fiable.

B) Materials 100% biodegradables adequats (recomanats)

Perquè sigui 100% biodegradable de veritat, cal evitar vernissos, plàstics, metalls i teixits sintètics.

Opcions recomanades per a enterrament ecològic de mascotes:

1) Envoltori / mortalla

- Cotó 100% (sense polièster)
- Lli (lino)
- Cànem
- Jute
- Llana (no tractada)
(teixits naturals, descomposició controlada; el tipus "tovallola/manta" s'esmenta sovint com a opció biodegradable)

2) Contenidor biodegradable (si s'utilitza)

- Cartró premsat / cartró reciclat sense laminats
- Paper premsat (cel·lulosa)
- Fusta **sense tractar** (sense vernís, sense pintures, sense coles tòxiques)
- Vimet / vímet (mimbre)
- Bambú sense tractar

En documentació relacionada amb cementiris de mascotes s'esmenten **taüts petits biodegradables de cartró** com a pràctica habitual.

3) Materials a prohibir explícitament :

- Plàstics de qualsevol tipus (bosses, films, teixits tècnics)
- Metalls (nanses, plaques metàl·liques, claus si es pot evitar)
- Fusta tractada/vernissada o pintada
- Escumes, gomes, silicones
- Productes químics de conservació (embalsamament)

C) Exemple de fitxa de traçabilitat (model)

Es pot fer servir en paper i també en registre digital.

FITXA DE TRAÇABILITAT D'ENTERRAMENT ECOLÒGIC (MODEL ARPA)

1. Identificació del registre

- Codi d'actuació: ARPA-EM-AAAA-####
- Data i hora: ____ / ____ / ____ | :
- Operador responsable (nom i ID): _____

2. Dades de l'animal

- Espècie: ☐ Gos ☐ Gat ☐ Altres (especificar) _____
- Nom (opcional): _____
- Pes aproximat: _____ kg
- Microxip (si n'hi ha): _____
- Certificat veterinari (adjunt/ID): _____
- Declaració: ☐ No sospita de malaltia de declaració obligatòria

3. Dades del propietari/sol·licitant

- Nom i cognoms: _____
- Document ID: _____
- Telèfon: _____ | Correu: _____
- Autorització i consentiment signat: ☐ Sí ☐ No

4. Condicions ambientals del punt

- Sector / parcel·la / zona: _____
- Coordenades GPS (WGS84): Lat _____ | Lon _____
- Distància a curs d'aigua (mesura): _____ m
- Verificació de nivell freàtic (si aplica): ☐ Conforme ☐ No aplica
- Observacions del sòl (argilós/sorrenc/mixt): _____

5. Dades tècniques de l'enterrament

- Tipus d'enterrament: ☐ Individual
- Profunditat total excavada: _____ cm
- Capa de cobertura de sòl (a sobre): _____ cm
- Material utilitzat:
 - ☐ Mortalla (cotó/lli/cànem/jute/llana)
 - ☐ Contenidor (cartró / fusta sense tractar / vímet / bambú)
 - Descripció exacta: _____
- Productes químics: ☐ Prohibit / Confirmació: ☐ No utilitzats

6. Arbre/arbust memorial

- Espècie plantada (autòctona): _____
- Codi arbre: TREE-AAAA-####
- Posició relativa respecte enterrament: _____ m
- Protecció inicial (tutor/malla): ☐ Sí ☐ No
- Reg previst: ☐ Sí ☐ No | Freqüència: _____

7. Documentació i control

- Fotografies (abans/després): ☐ Sí ☐ No
- Registre digital actualitzat: ☐ Sí ☐ No
- QR memorial (si escau): ☐ Sí ☐ No
- Observacions/incidències: _____

Signatura responsable (operador): _____

Signatura propietari/sol·licitant: _____

Taula de distàncies mínimes de seguretat

(Format checklist per a validació ambiental prèvia)

Aquesta taula s'utilitza com a eina obligatòria de verificació abans de cada enterrament.

Checklist de validació ambiental

Element a verificar	Distància mínima orientativa	Compliment (✓ / X)	Observacions
Curs d'aigua superficial (riu, riera, torrent)	≥ 30 m		
Zona inundable o drenatge deficient	No permès		
Nivell freàtic	≥ 2 m per sobre del nivell freàtic		
Habitatges o nuclis habitats	≥ 100 m		
Camins públics o pistes freqüentades	≥ 10–20 m		
Límits de parcel·la	≥ 5 m		
Separació amb altres enterraments	≥ 2–4 m		

Nom del tècnic responsable: _____

Data de verificació: ____ / ____ / ____

Signatura: _____

ANNEX 6 · Vegetació i gestió forestal

Projecte: Espai memorial ecològic per a mascotes (ARPA)

Àmbit: Principat d'Andorra

6.1 Objectiu de l'annex

Establir criteris tècnics per garantir que la vegetació associada als enterraments memorials (arbre/arbust) sigui:

- compatible amb els ecosistemes d'Andorra,
- de baix impacte,
- resiliència davant el canvi global,

- i **coherent** amb una gestió forestal responsable.

6.2 Principis generals (criteri Andorra)

1. **Preferència per espècies autòctones** del Pirineu andorrà i, si cal, espècies **adaptades** i no invasores, sempre amb validació tècnica.
2. **Prohibició d'espècies exòtiques invasores** i aplicació del criteri de precaució (actualitzacions reglamentàries).
3. **Selecció per estatge altitudinal i tipus de sòl** (no plantar “a ull”). Andorra té estatges de vegetació ben definits (montà/subalpí/alta muntanya).
4. **Diversificació d'espècies** per evitar monotonia i millorar resiliència (plagues, sequera, vent, neu).
5. **Integració paisatgística**: plantacions discretes, coherents amb el paisatge forestal existent.

6.3 Catàleg orientatiu d'espècies recomanables (autòctones/locals)

Nota: la selecció final s'ha d'ajustar a la **parroquia**, orientació, altitud, i condicions del terreny, amb validació dels serveis tècnics. veure annexes parroquials.

A) Estatge montà (zones més baixes, entorns més temperats)

Arbres (segons presència local i compatibilitat):

- Roures (p. ex. roure martinenc) (on sigui propi)
- Altres frondoses locals segons sector (validació tècnica)

Arbustiva útil (memorial discret, arrelatge menys agressiu):

- Boix (molt present en àrees pirinenques i a la dendroteca local)
- Ginebre (*Juniperus* spp.,)

B) Estatge subalpí (bosc d'alta cota)

Arbres principals de referència:

- Pi negre
- Avet
- Pi roig
- Bedoll

- Tremol

Recomanació per a “Espai memorial”: prioritzar **arbustiva o arbres de port mitjà** quan l'espai sigui reduït o es vulgui mínima intervenció.

C) Zones de ribera (només si el projecte s'ubica lluny del risc d'aigua)

Les comunitats forestals de ribera a Andorra són sensibles i amb originalitat pirinenca; qualsevol plantació en aquests entorns s'ha de restringir i justificar molt bé, amb distàncies de seguretat.

6.4 Criteris de selecció segons sòl i condicions

1. **Sòls pedregosos i drenants:** espècies resistents a sequera estival i gelades; evitar plantacions exigents en reg.
2. **Sòls argilosos i humits:** prioritzar espècies adaptades; evitar asfíxia radicular; assegurar drenatge.
3. **Exposició al vent i neu :** triar espècies robustes i incloure tutors/protecció inicial.

6.5 Control de distàncies i densitats (criteri de gestió)

Per evitar impacte sobre arrels, garantir accessibilitat i mantenir el caràcter natural.

Distàncies orientatives (ajustables segons espècie i port):

- **Arbres de port mitjà/gran:** 4–6 m entre peus
- **Arbres de port petit o arbust gran:** 2–4 m
- **Arbusts memorials:** 1,5–2,5 m

Criteri clau: no crear “plantacions de jardí”; integrar en mosaic forestal i evitar alineacions artificials.

6.6 Plantació, protecció i manteniment (pràctica forestal prudent)

- Plantació en temporada adequada (tardor o primavera segons zona).
- Tutor i protecció (malla) si hi ha risc de fauna o vent.
- Reg de suport només el primer període d'arrelament, si cal (mínim i controlat).
- Reposició de baixes (mortalitat) durant el primer any.
- Prohibició d'adobs químics; preferència per millora orgànica si és imprescindible.

Això encaixa amb criteris de resiliència i gestió forestal adaptativa que ARI apunta com a eixos de futur en estratègia forestal.

6.7 Gestió forestal responsable i conservació del medi

L'espai memorial s'ha de gestionar com una **infraestructura verda** de baix impacte:

- mantenir la **multifuncionalitat del bosc** (paisatge, biodiversitat, ús social tranquil),
- activar una gestió que no degradi el medi i sigui compatible amb conservació.

Mesures de conservació recomanades:

- No introduir espècies exòtiques; control explícit i revisió periòdica de la normativa d'invasores.
- Evitar zones de ribera i àrees d'alta sensibilitat ecològica (a definir amb tècnics).
- Mantenir el paisatge i evitar elements artificials visibles (plaques mínimes, materials naturals).

6.8 Registre de plantacions (control i seguiment)

Per cada enterrament/plantació:

- Codi d'arbre/arbust (TREE-AAAA-####)
- Espècie, data, ubicació (GPS), protecció, estat (viu/mort), reposicions
- Inspecció anual i informe de gestió (molt ben vist a nivell administratiu).

• 6.9 Resum executiu

La vegetació associada al projecte es limitarà a espècies autòctones o localment adaptades, seleccionades segons estatge altitudinal, orientació i característiques del sòl. Es prohibirà la introducció d'espècies exòtiques invasores. Les plantacions mantindran distàncies adequades per evitar afectacions sobre arrels i garantir integració paisatgística. La gestió forestal es realitzarà amb criteris de conservació i resiliència, amb registre i seguiment anual de les plantacions.

ANNEX 7 · Enfocament ambiental i sanitari

Projecte: Espai memorial ecològic per a mascotes

Entitat redactora: A.R.P.A – Associació Rescatista i Protectora dels Animals

Àmbit territorial: Principat d'Andorra

7.1 Objecte de l'annex

Aquest annex té per objecte descriure les mesures ambientals i sanitàries associades al projecte d'espai memorial ecològic per a mascotes, amb la finalitat de garantir:

- un **impacte ambiental mínim**,
- la **protecció del sòl i dels recursos hídrics**,
- la **seguretat sanitària**,
- i la **compatibilitat amb els criteris de conservació del medi natural** del Principat d'Andorra.

El projecte s'ha concebut des del principi sota el criteri de **precaució ambiental**, d'acord amb les bones pràctiques en entorns forestals i rústics.

7.2 Impacte ambiental

L'activitat proposada presenta un **impacte ambiental molt baix**, atès que:

- no incorpora edificacions permanents,
- no preveu moviments de terres massius,
- no altera la morfologia del terreny,
- i s'integra dins d'un entorn forestal existent.

Els enterraments són puntuals, individuals i de dimensions reduïdes, assimilables a actuacions de jardineria forestal, amb una afectació molt limitada i localitzada.

7.3 Protecció del sòl

Per garantir la preservació del sòl, s'apliquen els criteris següents:

- Excavacions de dimensions ajustades estrictament a l'enterrament individual.
- Absència de compactació artificial del terreny.
- Ús exclusiu de materials biodegradables que no generen residus persistents.
- No utilització d'adobs químics, conservants ni productes tòxics.

El sòl manté la seva funcionalitat ecològica i capacitat de regeneració natural.

7.4 Protecció dels aqüífers i recursos hídrics

Atesa la importància dels recursos hídrics a Andorra, el projecte incorpora mesures específiques de protecció:

- Ubicació de l'espai memorial fora de zones d'alta vulnerabilitat hidrogeològica.
- Manteniment d'una **distància vertical suficient respecte al nivell freàtic**, segons criteri tècnic.
- Prohibició d'enterraments en zones inundables o amb drenatge deficient.
- Absència total de productes químics susceptibles de lixiviació.

Aquestes mesures garanteixen que l'activitat no suposa risc per als aqüífers ni per a les aigües superficials.

7.5 Distàncies de seguretat

Amb caràcter preventiu, es respecten les següents distàncies mínimes orientatives, que podran ser ajustades segons criteri dels serveis tècnics competents:

- Distància a cursos d'aigua: separació suficient per evitar qualsevol afectació directa o indirecta.
- Distància a habitatges i zones urbanitzades: suficient per garantir tranquil·litat, absència de molèsties i integració paisatgística.
- Separació entre enterraments: adequada per preservar el sòl, evitar concentracions i facilitar la gestió forestal.

Aquestes distàncies contribueixen a una implantació discreta, segura i socialment acceptable.

7.6 Absència d'emissions, sorolls i residus contaminants

L'activitat no genera:

- emissions atmosfèriques,
- sorolls significatius,
- residus sòlids contaminants,
- ni aigües residuals.

No es preveu cap procés de combustió, maquinària pesada ni activitat industrial associada. Els residus generats durant la gestió ordinària són inexistents o assimilables a residus orgànics de jardineria.

7.7 Enfocament sanitari

Des del punt de vista sanitari, el projecte adopta les següents mesures:

- Acceptació únicament de mascotes que no presentin malalties de declaració obligatòria, acreditat mitjançant documentació veterinària quan escaigui.
- Enterraments a profunditat adequada per evitar olors, proliferació de fauna oportunista o riscos sanitaris.
- Registre i traçabilitat de totes les actuacions.

Aquest enfocament garanteix la compatibilitat del projecte amb els criteris de salut pública i sanitat animal.

7.8 Projecte reversible i adaptable

El projecte es concep com a **reversible i adaptable**, atès que:

- no deixa infraestructures permanents,
- no impermeabilitza el sòl,
- no altera de forma irreversible el medi natural.

En cas de cessament de l'activitat, l'espai pot continuar funcionant com a bosc o zona verda sense necessitat d'actuacions correctores significatives.

Aquesta reversibilitat és un element clau de prudència ambiental i facilita l'acceptació institucional del projecte.

7.9 Taula resum de mesures ambientals i sanitàries

Àmbit	Mesura aplicada	Finalitat
Impacte ambiental	Enterraments puntuals, individuals i sense edificacions	Garantir un impacte ambiental molt baix
Sòl	Excavacions mínimes i ús exclusiu de materials biodegradables	Preservar l'estructura i la funcionalitat del sòl
Aqüífers	Ubicació fora de zones vulnerables i absència total de productes químics	Evitar qualsevol risc de contaminació de les aigües subterrànies
Aigües superficials	Distàncies preventives respecte a cursos d'aigua	Protegir els ecosistemes aquàtics
Sanitat	Acceptació només de mascotes sense malalties de declaració obligatòria	Garantir la seguretat sanitària
Fauna	Profunditat adequada dels enterraments	Evitar atracció de fauna oportunista
Residus	No generació de residus contaminants	Impacte nul en la gestió de residus
Paisatge	Integració forestal i absència d'elements visibles	Conservació del paisatge natural
Reversibilitat	Absència d'infraestructures permanents	Possibilitat de retorn a ús forestal

7.10 Respostes tipus a possibles aclariments tècnics

Sobre el risc per als aqüífers

El projecte no incorpora productes químics ni materials contaminants. Els enterraments es realitzen a profunditat adequada i fora de zones d'alta vulnerabilitat hidrogeològica, mantenint una distància suficient respecte al nivell freàtic. Aquestes mesures garanteixen que el risc de contaminació dels aqüífers sigui nul o negligible.

Sobre la seguretat sanitària

Només s'accepten mascotes que no presentin malalties de declaració obligatòria, acreditat mitjançant control veterinari quan escaigui. La profunditat dels enterraments i l'ús de materials biodegradables eviten olors, proliferació de vectors i qualsevol risc per a la salut pública.

Sobre possibles molèsties a la població

L'activitat no genera sorolls, emissions ni trànsit intensiu. La ubicació en entorns rústics o forestals, amb distàncies adequades respecte als habitatges, assegura una convivència plena amb l'entorn i els usos veïnals.

Sobre la reversibilitat del projecte

En no existir construccions ni impermeabilitzacions del sòl, l'espai pot continuar funcionant com a bosc o zona verda en cas de cessament de l'activitat, sense necessitat d'actuacions correctores ni restauracions complexes.

Sobre l'encaix amb la normativa ambiental

El projecte s'ha dissenyat sota criteris de precaució ambiental, mínima intervenció i compatibilitat amb la conservació del medi natural, facilitant la seva adaptació a les indicacions que estableixin els serveis tècnics competents.

7.11 Resultats i perspectives

L'enfocament ambiental i sanitari del projecte garanteix una **convivència plena amb els valors naturals del Principat d'Andorra**, assegurant la protecció del medi, la salut pública i la dignitat del servei ofert a la ciutadania.

El projecte s'alinea amb una visió moderna, responsable i respectuosa del territori, basada en la mínima intervenció i la màxima cura del medi natural.

ANNEX · Matriu de selecció d'emplaçament

Projecte: Espai Memorial Ecològic per a Mascotes

Modalitat: Servei comunal – fase pilot

Entitat redactora: A.R.P.A – Associació Rescatista i Protectora dels Animals

1. Objectiu de la matriu

Aquesta matriu té per finalitat facilitar la **selecció objectiva d'emplaçaments** potencials per al desenvolupament del Espai memorial, garantint la compatibilitat ambiental, la seguretat sanitària i la integració paisatgística.

S'utilitza com a eina prèvia de decisió per part del Comú i dels serveis tècnics.

2. Matriu de criteris de selecció d'emplaçament

2.1 Taula de valoració

Criteri	Paràmetre	Valoració	Observacions
Pendent del terreny	< 15 %	Òptim	Facilita drenatge natural i accessibilitat
	15–30 %	Acceptable	Amb mesures de control
	> 30 %	No recomanat	Risc d'erosió
Accés	Accés existent (camí o pista)	Òptim	Sense noves obertures
	Accés puntual a peu	Acceptable	Ús esporàdic
	Sense accés viable	No recomanat	Impacte excessiu
Distància a cursos d'aigua	≥ 30 m	Òptim	Compliment preventiu
	20–30 m	Acceptable	A validar
	< 20 m	No recomanat	Risc ambiental
Nivell freàtic	≥ 2 m per sota	Òptim	Seguretat hídrica
	< 2 m	No recomanat	Excloent
Sensibilitat ecològica	Zona forestal comuna	Òptim	Compatible
	Zona d'interès natural	Acceptable	Amb restriccions
	Zona protegida estricta	No recomanat	Excloent
Proximitat a habitatges	≥ 100 m	Òptim	Discreció

50–100 m	Acceptable	Avaluació social
< 50 m	No recomanat	Possible conflicte

2.2 Criteris d'exclusió directa

Un emplaçament quedarà descartat si es compleix algun dels següents punts:

- Zona inundable o amb drenatge deficient.
- Presència d'aqüífer superficial.
- Àrea amb figures de protecció estricta incompatibles.
- Pendents elevades amb risc d'erosió.
- Proximitat immediata a nuclis habitats.

3. Resultat de la matriu

Els emplaçaments que compleixin majoritàriament criteris **òptims i acceptables** es consideraran candidats per a la fase pilot, subjectes a validació final per part de Medi Ambient i del Comú.

ANNEX · Proposta de capacitat anual i densitat de plantació

Projecte: Espai Memorial Ecològic per a Mascotes

Modalitat: Servei comunal – fase pilot

1. Principis generals

La capacitat i densitat del projecte pilot es defineixen sota criteris de:

- prudència ambiental,
- baixa intensitat d'ús,
- compatibilitat amb la gestió forestal,
- i possibilitat d'avaluació i ajust posterior.

No es planteja en cap cas un ús intensiu del territori.

2. Capacitat anual proposada (fase pilot)

2.1 Escenari recomanat

- **Enterraments anuals:** 20–30 actuacions / any
- **Justificació:**
 - Volum suficient per avaluar el model.
 - Impacte ambiental molt baix.
 - Gestió assumible per un servei comunal.

2.2 Escenari màxim (només amb informe favorable)

- **Fins a 40 actuacions / any**, condicionat a:
 - informe ambiental positiu,
 - absència d'incidències,
 - bona acceptació social.

3. Densitat de plantació memorial

3.1 Criteri general

- **1 enterrament = 1 arbre o arbust memorial**
- Plantació integrada dins el bosc, no en alineacions artificials.

3.2 Distància orientativa entre plantacions

- **Arbres:** 3–4 m entre unitats
- **Arbustos:** 2–3 m entre unitats

Aquestes distàncies permeten:

- desenvolupament radicular adequat,
- preservació del sòl,
- integració paisatgística natural.

4. Superfície estimada per a la fase pilot

- **Superfície mínima orientativa:** 1.000 – 2.000 m²
- Distribució dispersa dins una parcel·la forestal més gran, evitant concentracions visibles.

5. Criteri d'ampliació futura

Qualsevol ampliació de capacitat o densitat:

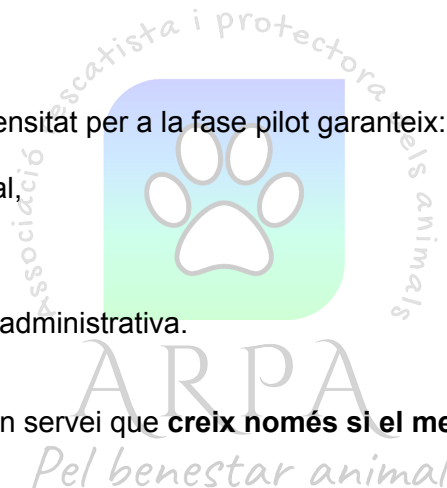
- restarà condicionada a informe favorable,
- es farà de manera progressiva,
- i mantindrà els criteris de baixa intensitat i reversibilitat.

6. Conclusió

La proposta de capacitat i densitat per a la fase pilot garanteix:

- control ambiental total,
- viabilitat operativa,
- i facilitat d'aprovació administrativa.

El projecte es concep com un servei que **creix només si el medi i la comunitat ho permeten.**

ANNEX · Taula de puntuació comparativa d'emplaçaments

Projecte: Espai Memorial Ecològic per a Mascotes

Modalitat: Servei comunal – fase pilot

Entitat redactora: A.R.P.A – Associació Rescatista i Protectora dels Animals

1. Objectiu de la taula

Aquesta taula permet **comparar de manera objectiva diversos emplaçaments reals**, aplicant criteris ambientals, sanitaris i territorials, amb un sistema de puntuació transparent i justificable.

S'utilitza com a eina de suport a la decisió del Comú i dels serveis tècnics.

2. Sistema de puntuació

Cada criteri es valora de **0 a 3 punts**, segons el grau d'adequació:

- **3 punts** → Òptim
- **2 punts** → Acceptable
- **1 punt** → Poc adequat
- **0 punts** → No adequat / Excloent

Un emplaçament amb **qualsevol 0 en criteri crític** pot quedar descartat directament.

3. Taula de puntuació comparativa

(Exemple amb tres emplaçaments reals o hipotètics)

Criteri	Pe s	Emplaçamen t A	Emplaçamen t B	Emplaçamen t C	Observacions
Pendent del terreny	2	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	<15% òptim
Estabilitat del sòl	2	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	Sense risc d'erosió

Accés existent	1	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	Sense obres noves
Distància a cursos d'aigua	3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	≥30 m
Nivell freàtic	3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	≥2 m
Sensibilitat ecològica	3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	No protecció estricta
Proximitat a habitatges	2	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	≥100 m
Compatibilitat urbanística	2	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	Sòl rústic/forestal
Integració paisatgística	1	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3	Visibilitat baixa

4. Càlcul de puntuació

Fórmula recomanada

Puntuació final = (puntuació × pes) de cada criteri, sumats

- **Puntuació màxima orientativa:** 45–50 punts
- **Llindars de decisió:**
 - **≥ 75 % del màxim** → Emplaçament molt adequat
 - **60–75 %** → Adequat amb condicions
 - **< 60 %** → No recomanat per a fase pilot

5. Criteris crítics (exclusió directa)

Independentment de la puntuació total, un emplaçament pot quedar descartat si presenta:

- Risc per a aqüífers.
- Zona inundable.
- Protecció ambiental estricta incompatible.

- Pendentals elevades amb risc d'erosió greu.
- Proximitat immediata a nuclis habitats.

6. Conclusió tècnica

Aquesta taula permet:

- justificar tècnicament l'elecció d'un emplaçament,
- documentar alternatives descartades,
- i demostrar que la decisió respon a criteris ambientals objectius.

És una eina especialment útil en **fase pilot comunal**, on la transparència i la prudència són claus.

ANNEX · Adaptació de capacitat i densitat per parròquia

Projecte: Espai Memorial Ecològic per a Mascotes

Modalitat: Servei comunal – fase pilot

Entitat redactora: A.R.P.A – Associació Rescatista i Protectora dels Animals

1. Criteri general utilitzat

La capacitat s'ha definit tenint en compte:

- sensibilitat ambiental,
- accessibilitat,
- percepció social,
- i capacitat de gestió comunal.

Principi clau: començar petit, créixer només amb informe favorable.

2. Capacitat per parròquia (fase pilot)

Ordino

- **Enterraments anuals:** 15–20

- **Superfície estimada:** 1.500–2.000 m²
- **Densitat:** baixa (arbres prioritaris)
- **Justificació:**
Alta sensibilitat ambiental → pilot molt exemplar i prudent.
Parròquia ideal com a projecte demostrador de país.

Canillo

- **Enterraments anuals:** 10–15
- **Superfície estimada:** 1.500–2.500 m²
- **Densitat:** molt baixa (arbusts + alguns arbres)
- **Justificació:**
Cota elevada i climatologia exigent. Pilot molt reduït, quasi experimental.

Encamp

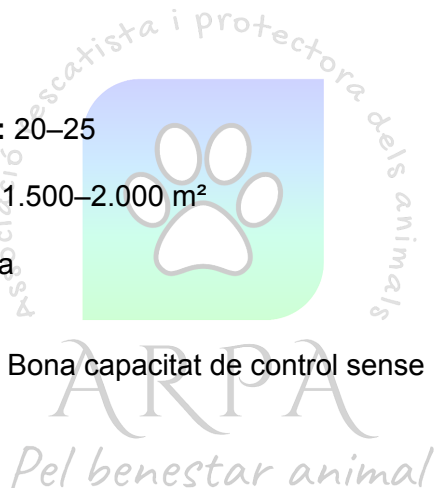
- **Enterraments anuals:** 20–25
- **Superfície estimada:** 1.500–2.000 m²
- **Densitat:** mitjana-baixa
- **Justificació:**
Territori ampli i divers. Bona capacitat de control sense pressió social excessiva.

La Massana

- **Enterraments anuals:** 25–30
- **Superfície estimada:** 1.500 m²
- **Densitat:** mitjana
- **Justificació:**
Bona accessibilitat i gestió comunal viable. Parròquia molt adequada per pilot operatiu real.

Sant Julià de Lòria

- **Enterraments anuals:** 20–30
- **Superfície estimada:** 1.500 m²
- **Densitat:** mitjana

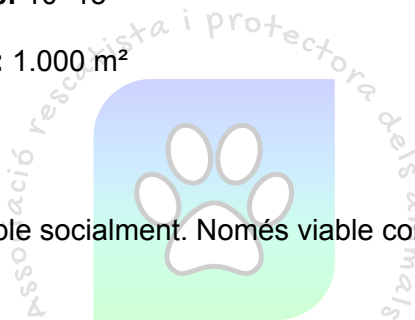
- **Justificació:**
Climatologia més favorable i temporada operativa llarga. Ideal per pilot amb seguiment continu.

Escaldes-Engordany

- **Enterraments anuals:** 15–20
- **Superfície estimada:** 1.000–1.500 m²
- **Densitat:** baixa
- **Justificació:**
Alta pressió urbana → capacitat limitada i ubicació molt controlada.

Andorra la Vella

- **Enterraments anuals:** 10–15
- **Superfície estimada:** 1.000 m²
- **Densitat:** baixa
- **Justificació:**
Parròquia més sensible socialment. Només viable com a pilot molt discret o fase posterior.

3. Resum comparatiu ràpid

Parròquia	Capacitat anual pilot	Perfil
Ordino	15–20	Ambiental exemplar
Canillo	10–15	Pilot molt conservador
Encamp	20–25	Equilibrat
La Massana	25–30	Òptim operatiu
Sant Julià	20–30	Clima favorable
Escaldes	15–20	Urbà controlat
Andorra la Vella	10–15	Molt sensible

4. Recomanació estratègica final

Si hagués de proposar **ordre lògic d'implantació**:

1. **La Massana o Ordino** (primer pilot)
2. **Sant Julià o Encamp** (consolidació)
3. **Escaldes / Andorra la Vella** (fase madura)

Això permet:

- generar precedent positiu,
- reduir riscos,
- i escalar amb legitimitat institucional.

Nota tècnica important: La ubicació exacta (parcel·la) i el disseny final han de validar-se amb **criteris d'aquífer, pendents, accessos i figures de protecció**. Aquestes fitxes són una base de selecció.

FITXA 1 · Canillo

Perfil territorial (resum)

Parròquia d'alta muntanya, amb gran presència de bosc subalpí i zones d'alta sensibilitat ecològica.

Oportunitats per a un espai memorial

- Entorn natural molt coherent amb el concepte “bosc memorial”.
- Pot encaixar bé com a **fase pilot molt discreta** (petita i controlada).

Condicionants principals

- Cotes elevades: **neu, gel, vent** i temporada de treball limitada.
- Pendents i riscos d'erosió: cal prioritzar zones amb pendent moderat.
- Especial cura amb **distància a cursos d'aigua** i possibles aquífers de muntanya.

Vegetació recomanada (orientativa)

- Estatge subalpí: pi negre, pi roig, avet (segons zona) + arbustiva discreta (ginebre).
- Evitar plantacions ornamentals; preferir **arbusts memorials** en zones exposades.

Recomanació d'implantació

Model **ultra conservador**: poca capacitat anual, sense plaques visibles (només registre intern/QR digital opcional).

FITXA 2 · Encamp

Perfil territorial (resum)

Parròquia extensa, amb transició clara entre àrees més urbanes i entorns naturals de muntanya.

Oportunitats

- Possibilitat de trobar **espais rústics/forestals** relativament accessibles.
- Bona opció per a un model **mixt** (control institucional + operativa externalitzable).

Condicionants

- Heterogeneïtat del territori: cal acotar bé la zona per evitar conflictes d'ús.
- Control de pendents i accessos per mantenir caràcter tranquil.

Vegetació recomanada

- Montà/subalpí: pi roig, bedoll/tremol puntual, avet on sigui propi, arbustiva (boix/ginebre segons sector).
- Diversificar espècies per resiliència.

Recomanació

Projecte pilot amb **sectorització** (zones A/B) i registre de plantacions molt acurat.

FITXA 3 · Ordino

Perfil territorial (resum)

Forta identitat natural i paisatgística; alta sensibilitat ambiental i valor social del patrimoni natural.

Oportunitats

- Parròquia ideal per a un projecte “**de país**” pel seu encaix amb valors de conservació.
- Gran coherència amb el relat: bosc, silenci, record.

Condicionants

- Llistó alt d'exigència ambiental: cal un projecte especialment prudent.
- Prioritzar espais comunals compatibles, evitant zones de màxima protecció.

Vegetació recomanada

- Espècies pròpies d'estatge montà/subalpí: pi roig, pi negre, avet (segons zona), bedoll/tremol puntual; arbustiva autòctona discreta.
- Plantacions de **baixa densitat**, integrades com a mosaic.

Recomanació

Pilot petit i exemplar: “**projecte demostrador**” amb informe anual públic de gestió (molt bona carta davant Medi Ambient).

FITXA 4 · La Massana

Perfil territorial (resum)

Equilibri entre accessibilitat, teixit residencial i entorns forestals; molt viable per logística.

Oportunitats

- Bona accessibilitat per a famílies (comiats, visites), sense necessitat d'obra.
- Pot ser parròquia òptima per iniciar un servei comunal o mixt.

Condicionants

- Vigilar proximitat a nuclis habitats (percepció veïnal).
- Cal dissenyar bé accessos i aparcament discret (sense “efecte cementiri”).

Vegetació recomanada

- Montà: pi roig i frondoses locals on correspongui, boix en arbustiva.
- Subalpí en zones més altes: pi negre.

Recomanació

Model pilot amb criteris de **silenci i baixa freqüentació**, i recorregut d'accés curt però integrat.

FITXA 5 · Andorra la Vella

Perfil territorial (resum)

Parròquia més urbana; disponibilitat de sòl rústic/forestal més limitada i sensible per usos competitius.

Oportunitats

- Projecte amb alt valor simbòlic si es planteja com a **servei ciutadà**.

- Possibilitat de model molt petit, tipus “espai memorial” discret.

Condicionants

- Pressió urbana i veïnal: risc de rebuig si es percep com a “cementiri”.
- Cal un **llenguatge i disseny 100% parc/memorial**, i ubicació molt curosa.

Vegetació recomanada

- Prioritzar **arbustiva memorial** i arbres de port controlat per evitar intervencions grans.
- Espècies locals adaptades al sector seleccionat (validació tècnica).

Recomanació

Millor com a fase 2 o com a **subprojecte** (no la parròquia més fàcil per començar).

FITXA 6 · Escaldes-Engordany

Perfil territorial (resum)

Fort component urbà però amb entorns naturals a cota; potencial d'espais verds comunals i zones forestals.

Oportunitats

- Pot encaixar bé si es connecta amb discurs de **paisatge i benestar** (espai verd de respecte).
- Pot ser viable amb un espai comunal rústic ben delimitat.

Condicionants

- Similars a Andorra la Vella en percepció urbana: la ubicació ha d'evitar conflicte social.
- Atenció a pendents i a la gestió d'aigua/escorrenties.

Vegetació recomanada

- Combinació montà/subalpí segons zona: pi roig, avet/pinassa segons sector (a validar), arbustiva discreta.
- Densitat baixa i integració paisatgística.

Recomanació

Pilot només si hi ha una parcel·la comunal clarament compatible i “separada” del dia a dia urbà.

FITXA 7 · Sant Julià de Lòria

Perfil territorial (resum)

Parròquia amb cotes més baixes i clima relativament més temperat; sovint facilita implantacions graduals.

Oportunitats

- Pot ser de les més pràctiques per començar: temporada operativa més llarga i accessos més senzills.
- Bon encaix amb un projecte pilot controlat i ampliable.

Condicionants

- Cal selecció acurada d'ubicació per evitar proximitat a cursos d'aigua o zones sensibles.
- Percepció: disseny de parc memorial, no funerari.

Vegetació recomanada

- Estatge montà: frondoses locals on correspongui i pi roig; arbustiva (boix/ginebre segons sector).
- Possibilitat d'arbusts memorials com a opció principal.

Recomanació

Molt adequada per a **fase pilot comunal** (20–30 serveis/any) amb traçabilitat i seguiment anual.

La junta A.R.P.A

